

Stowarzyszenie Czas A.R.T
Muzeum Okręgowe w Lesznie
Muzeum Regionalne w Wolsztynie

zapraszają do udziału
w konferencji naukowej

Zdrowie na ziemi wschowskiej i pograniczu wielkopolsko-śląskim

Wschowa-Lesno-Wolsztyn, 18–21 XI 2026

w 2026 roku pragniemy zaprosić Państwa do udziału w konferencji naukowej poświęconej zagadnieniom związanym z szeroko pojętym zdrowiem. Celem spotkania będzie wymiana wyników badań oraz refleksja naukowa nad różnorodnymi aspektami troski o zdrowie człowieka – zarówno w wymiarze medycznym, społecznym, jak i kulturowym.

Na kartach historii medycyny zapisali się wybitni medycy związani z ziemią wschowską, tacy jak Matthaeus Vechner (1587–1630) czy Jan Jonston (1603–1675), Ernest Jeremias Neifeld (1721–1773), Jerzy Christian Arnold (1747–1827) oraz Johann Metzsig (1804–1868). Do kręgu osób związanych z medycyną należeli również aptekarze, balwierze oraz inni praktycy zajmujący się leczeniem i profilaktyką. To w Lesznie ukazało się w 1750 roku pierwsze na ziemiach polskich czasopismo medyczne „Primitiae physico-medicae...”, zaś w Wolsztynie pracował Robert Koch (1842–1910) – laureat nagrody Nobla w dziedzinie medycyny.

Opiekę nad chorymi, ubogimi i potrzebującymi organizowały przede wszystkim parafie oraz zakony. Ich działalność stworzyła podwaliny pod rozwój nowoczesnego szpitalnictwa. Z czasem również sami mieszkańcy powoływali do życia fundacje, których celem była pomoc osobom potrzebującym.

Istotnym zagadnieniem pozostaje także świat wierzeń ludowych dotyczących zdrowia i choroby, przenikający się z duchowym wymiarem życia człowieka. Lęk przed cierpieniem i śmiercią sprawiał, że sięgano zarówno do praktyk magicznych i astrologicznych, jak i do nauki Kościoła. Na mapie ziemi wschowskiej oraz regionów sąsiednich funkcjonowały miejsca pielgrzymkowe, do których udawano się z prośbami o uzdrowienie, m.in. kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP we Wschowie, sanktuarium w Górcie Duchownej, cysterskie klasztory w Wieleniu i Obrze a także śląskie ośrodki pielgrzymkowe, takie jak Grodowiec czy Piersna.

Z przekazów źródłowych wiemy również, że mieszkańcy ziemi wschowskiej chętnie wzmacniali swoje zdrowie, wyjeżdżając „do źródeł”. Poszukiwali ich zarówno w znanych uzdrowiskach, takich jak Cieplice, jak i w mniejszych ośrodkach, m.in. w pobliskim Jemielnie.

Jako cezurę czasową dla zgłaszanych wystąpień przyjmujemy rok 1945.

Zachęcamy do podjęcia naukowej refleksji nad zagadnieniami związanymi z szeroko pojętym zdrowiem – nie tylko na obszarze ziemi wschowskiej, lecz także na terenach pogranicznych z tą krainą.

Państwa uwadze polecamy w szczególności następujące zagadnienia:

- choroby i epidemie,
- ludzie związani z medycyną – ich status społeczny, wybitne postacie i dorobek,
- lekarstwa, recepty, apteki oraz handel medykamentami,
- literatura poświęcona zdrowiu i medycynie,
- organizacja opieki nad chorymi i ubogimi,
- szpitalnictwo,
- profilaktyka zdrowotna, higiena, odpoczynek i ruch,

- uzdrowiska, wodolecznictwo oraz inne formy terapii,
- duchowe aspekty ochrony zdrowia,
- miejsca uzdrowień, pielgrzymki i cudowne uzdrowienia,
- wierzenia ludowe związane ze zdrowiem i chorobą,
- astrologia,
- wydarzenia związane z ochroną zdrowia.

Do udziału w konferencji zapraszamy badaczy reprezentujących różne dyscypliny nauki: historyków, archeologów, historyków sztuki, geografów, demografów, antropologów, literaturoznawców, teologów i religioznawców, socjologów...

Obrady odbędą się w trzech lokalizacjach:

18.11.2026 – Wschowa

19.11.2026 – Leszno

20.11.2026 – Wolsztyn (sesja wyjazdowa)

Organizatorzy zapewniają wyżywienie podczas konferencji oraz organizację przejazdu do Wolsztyna i powrotu do Leszna 20.11.2026.

Na zgłoszenia (formularz poniżej) czekamy do 30.09.2026 roku pod adresem:

szymanskamila68@gmail.com lub malkus.marta@gmail.com

Informujemy, że czas przeznaczony na wystąpienie wynosi 20 minut.

Do Państwa dyspozycji przygotowany zostanie sprzęt multimedialny.

Udział w konferencji jest odpłatny, wynosi 200,00 zł i jest pobierany przez Muzeum Okręgowe w Lesznie.

Organizatorzy przewidują wydanie recenzowanej publikacji pokonferencyjnej.

Zadanie współfinansowane przez Powiat Wschowski.

W załączeniu regulamin uczestnictwa w konferencji.

Z poważaniem,

Marta Małkus, tel. 607 849 700

Kamila Szymańska, tel. 693 430 041

Bogusław Kosel, tel. 500 600 661

ZGŁOSZENIE UDZIAŁU W KONFERENCJI NAUKOWEJ

Zdrowie na ziemi wschowskiej i pograniczu wielkopolsko-śląskim

Wschowa-Leszno, 19–21 XI 2026

Imię i nazwisko:

Stopień naukowy:

Reprezentowana instytucja:

Adres do kontaktu:

Adrese-mail:

Numer telefonu:

Tytuł wystąpienia:

Abstrakt (około pół strony):

